

ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ
Γ. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20^ο ΑΙΩΝΑ
Β. ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ (1844-1880)
Γ. ΔΙΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ (1880-1909)
Δ. ΑΝΑΝΕΩΣΗ - ΔΙΧΑΣΜΟΣ (1909-1922)
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (3)

ΟΝΟΜΑ:

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1.

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιο σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α.** Η βιομηχανική επανάσταση οδήγησε στη μεταβολή του ρόλου που έπαιζε ως τα τέλη του 19ου αιώνα η γεωργία στην παγκόσμια οικονομία.
- β.** Η κυβέρνηση Βενιζέλου χρηματοδότησε τις πολεμικές προσπάθειες των ετών 1917-1920 με χρήματα που εκταμιεύτηκαν από δάνεια των συμμάχων της χώρας.
- γ.** Με το σύνταγμα του 1864 ορίστηκε ως πολίτευμα της χώρας η βασιλευομένη δημοκρατία.
- δ.** Το δηλιγιαννικό κόμμα ήταν υπέρ μιας αργής οικονομικής ανάπτυξης, βασισμένης σε παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες.
- ε.** Το 1919 ιδρύθηκε το **Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.)** από συνέδριο σοσιαλιστών.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2.

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α.** Βενιζελισμός
- β.** «Κλήριγκ»
- γ.** Πεδινοί

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β1.

Να αναφερθείτε στη δομή του βενιζελικού κόμματος.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β2.

Ποια δεδομένα δημιούργησε η αναγνώριση του δικαιώματος της καθολικής ψηφοφορίας στα πολιτικά δρώμενα της Ελλάδας; Ποια ήταν η σημασία της αναγνώρισης αυτού του δικαιώματος;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1.

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις:

α. Να εξηγήσετε τους στόχους και τα αποτελέσματα της αγροτικής μεταρρύθμισης της κυβέρνησης Ελευθερίου Βενιζέλου το 1917.

Μονάδες 12

β. Να αξιολογήσετε τη σημασία της ίδρυσης συνεταιρισμών για την επιτυχία της αγροτικής μεταρρύθμισης του 1917.

Μονάδες 13

ΚΕΙΜΕΝΟ

« Η αγροτική μεταρρύθμιση του Βενιζέλου ήταν το πιο ριζοσπαστικό μέτρο που είχε εφαρμοστεί ως τότε στην Ελλάδα... Άλλαξε ριζικά τις σχέσεις της ιδιοκτησίας της γης, γενικεύοντας το σύστημα της μικρής οικογενειακής ιδιοκτησίας...

Η αγροτική μεταρρύθμιση και ο συνακόλουθος τεμαχισμός της γης συνοδεύτηκαν από αύξηση επενδύσεων στην αγροτική παραγωγή, με τη μορφή πιστώσεων, και από την ταχεία εξέλιξη του συνεταιριστικού κινήματος, που αποσκοπούσε αφενός στην προστασία των μικρών παραγωγών και αφετέρου στη μεγαλύτερη ασφάλεια των επενδύσεων στην αγροτική οικονομία. Το βασικό θεσμικό πλαίσιο για την οργάνωση των συνεταιρισμών δημιουργήθηκε το 1914. Οι συνθήκες που δημιούργησε ο πόλεμος έδωσαν στο συνεταιριστικό κίνημα μεγάλη ώθηση. Τα προβλήματα που είχαν σχέση με τη διακίνηση προϊόντων, την παραδοσιακή εκμετάλλευση του μικρού παραγωγού από τους μεσάζοντες, την έλλειψη κεφαλαίων και τους τοκογλυφικούς όρους

δανειοδοτήσεως που επικρατούσαν στην ελεύθερη αγορά, έκαναν ακόμη πιο αισθητή την ανάγκη συλλογικής ασφάλειας που προσέφεραν οι συνεταιρισμοί...»

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΕ΄, σ. 76

ΘΕΜΑ Δ1.

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο των πηγών και τις σχετικές πληροφορίες του βιβλίου σας να αναφέρετε τα προγράμματα και τις αντιλήψεις του Χαρίλαου Τρικούπη και του Θεόδωρου Δηλιγιάννη για την οργάνωση και τη λειτουργία του κράτους.

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η αντίθεση ανάμεσα σ' αυτούς τους δύο πολιτικούς δεν μπορούσε να γίνει μεγαλύτερη. Ο Τρικούπης ήταν ένας δυτικόφιλος μεταρρυθμιστής, ανυπόμονος να στερεώσει και να αναπτύξει την Ελλάδα οικονομικά και πολιτικά, πριν εμπλακεί σε ιρρεδεντιστικές περιπέτειες. Ο Δηλιγιάννης όμως, απόγονος μιας εξέχουσας οικογένειας της Πελοποννήσου ήταν ένας αποφασισμένος υποστηρικτής της «Μεγάλης Ιδέας».

- Οιστρηλατώ: μεταδίδω ενθουσιασμό
- Ιρρεδεντισμός: αλυτρωτισμός

Richard Clogg, «Σύντομη Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας».

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Το πρόγραμμα του κ. Δηλιγιάννη, ως εξηγγέληθη εις την Βουλήν, δύναται να συνοψισθή εις ολίγας λέξεις. Θα προσπαθήση, ειρωνεύοντο οι αντίπαλοί του, ο άνθρωπος να καταστρέψη εν διαστήματι ολίγων μηνών ό,τι ανιδρύθη διά τόσων κόπων εν διαστήματι μιας τριετίας, και να διαγράψη εκ του βίου της Ελλάδος μίαν όλην νομοθετικήν περίοδον, την γονιμοτάτην . [...] Είναι γεγονός ότι ο Δηλιγιάννης, ασχολούμενος με καθαρώς μικροκομματικά ζητήματα, ήτο πάντοτε ικανός να ζημιώση το γενικώτερον συμφέρον. [...] Ο Θ. Δηλιγιάννης απέβλεπεν εις την πολιτικήν περισυλλογήν. Φαίνεται δε ότι μεταξύ των οικονομικών τας οποίας απεφάσισεν ήτο και ο περιορισμός κονδυλίων εξυπηρετούντων κατ' εξοχήν εθνικούς σκοπούς.

Σπ. Β. Μαρκεζίνη, «Πολιτική Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος», Τεύχος 5, σελ. 102, «Πάπυρος Πρεσς Ε.Π.Ε.», Αθήνα 1996

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 -- ΠΕΙΡΑΙΑΣ -- 18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752, 4223687

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΚΟΤΣΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ

ΟΡΟΣΗΜΟ